

Domsagohistorik

Sollentuna tingsrätt

Text: Elsa Trolle Önnerfors

Tings- och rådhusinventeringen 1996 - 2007

Eva Löfgren
Ylva Blank
Henrik Borg
Elsa Trolle-Önnerfors
Johanna Roos

Sollentuna tingsrätt

Stockholms läns västra domsaga under 1600- och 1700-talen

Sotholms, Svartlösa och Öknebo härad bildade en gemensam domsaga med Danderyds, Värmdö och Sollentuna härad i slutet av 1600-talet. 1681 bröts Värmdö ut ur domsaga och i dess ställe tillkom Seminghundra och Vallentuna härad. Bytet gick emellertid tillbaka åtta år senare, 1689. Samtidigt tillkom Ärlinghundra, Åkers, Bro och Håbo härad till domsagan. Däremot bröts Sotholm, Svartlösa och Öknebo loss och bildade en egen jurisdiktion (Sotholms, Svartlösa och Öknebo härad, se Södertörns domsaga).¹

Nästa judiciella förändring ägde rum 1715 då Bro och Håbo bröt ur domsagan. Samtidigt tillkom Långhundra, Seminghundra och Vallentuna. Fyra år senare, 1719, tillkom dessutom Färentuna härad. Färentuna hade tidigare utgjort en egen jurisdiktion under namnet Svartsjö län. Området tillhörde fram till 1719 änkedrottning Hedvig Eleonoras livgeding. 1771 bröts Färentuna ut ur domsagan för att tillsammans med Långhundra, Seminghundra och Ärlinghundra härad bilda en ny jurisdiktion under namnet Stockholms läns västra domsaga.² De andra häraderna (Åker, Värmdö, Danderyd och Sollentuna) samlades under benämningen Södra Roslags domsaga. 1844 skedde nästa judiciella reform inom de båda aktuella domsagorna. Färentuna återfördes till sin gamla domsaga i utbyte mot Vallentuna härad.³ Kvar i domsagan, som från 1870 officiellt fick benämningen Stockholms läns västra domsaga, fanns alltså Långhundra, Seminghundra, Ärlinghundra och Vallentuna härad (Danderyd, Åker, och Värmdö, se Södra Roslags domsaga. Vallentuna härad, se Södra Roslags tingsrätt. Sollentuna och Färentuna, se nedan).

Långhundra härad

Till en början låg Långhundra härads tingsplats vid kyrkan i Gottröra, och sockenstugan fungerade som tingshus. Vid mitten av 1700-talet flyttades tingen till Lindberga gästgiveri som låg några hundra meter söder om kyrkan. Det förekom dock att tingen fortfarande hölls i sockenstugan. Även länsmansgården i Rickeby omnämns som tingsplats. Med tiden blev Lindberga dock härads ordinarie tingsplats. Vid mitten av 1800-talet uppfördes ett nytt tingshus bredvid gästgiveriet. I huset fanns både tingssal och övernattningsrum. Något särskilt häkte fanns inte, utan de tilltalade placerades i två rum på gästgiveriets ovanvåning. I parken som gränsade till gästgiveriet fanns också en spöpåle. Tingshuset i Lindberga revs på 1890-talet.⁴

Ärlinghundra härad

Ärlinghundra höll till en början ting i sockenstugan vid kyrkan i Odensala. I början av 1700-talet flyttades tingen till gästgiveriet i Märsta. Gästgiveriet, som brann ned på 1950-talet, hade uppförts redan vid mitten av 1600-talet och låg vid landsvägen mellan Stockholm och Uppsala. Inte långt ifrån gästgiveriet, i närheten av Nymärsta, låg ett tingshus. Denna byggnad dock var troligen bara ett häradshäkte, och tingen hölls i gästgiveriets lokaler.⁵

Seminghundra härad

Häradet höll ting vid Lunda kyrka. Sockenstugan fick fungera som tingshus. Tingsplatsen flyttades sedan till Lundby i Markims socken, för att därefter flyttas till Kimsta gästgiveri i Skånela socken. I

¹ Almquist, 1954, s. 90.

² K.Br. den 30/4 1770 (Almquist, 1954, s 90).

³ K.Br. den 5/3 1836 (Almquist, 1954, s. 90). Anledningen till att det tog åtta år innan reformen genomfördes var att man ville vänta till dess att de båda dåvarande häradshövdingarna avgått.

⁴ Stapelberg, 1971, s. 31ff.

⁵ Nordström, 1963, s. 15ff; Stapelberg, 1971, s. 31ff.

Kimsta hade ett envånings tingshus byggts på gästgiveriets mark någon gång på 1700-talet. Med tiden uppfördes också ett häkte och två spöpålar. Huset slutade att användas som tingshus på 1880-talet. Sedan fick huset fungera både som skola och som sjukstuga. På 1930-talet blev hembygdsmuseum och flyttades i samband med detta till en plats i närheten av kyrkan i Skånåla.⁶

Stockholms läns västra domsaga under andra hälften av 1800-talet och första hälften av 1900-talet

I slutet av 1840-talet fick de fyra häraderna en gemensam häradshövding, och man började nu även att diskutera ett gemensamt tingsställe. Alla var överens som att Kimsta var den lämpligaste tingsplatsen då orten låg ungefär mitt i domsagan och hade bra kommunikationer. De gamla tingsställena i Märsta, Lindberga och Åbyholm (Vallentuna härad) övergavs således på 1850-talet, och tingen flyttades till Kimsta. Till en början hölls tingen i Seminghundra härads gamla tingshus, men på 1860-talet kunde ett nytt tingshus i Kimsta invigas.⁷

I början av 1880-talet beslutades att domsagans fyra tingslag från och med 1885 skulle slås samman till ett enda tingslag.⁸ Det gemensamma tingsstället placerades liksom tidigare i Kimsta. I samband med tingslagsreformen byggdes tingshuset till och moderniserades 1883-84. I början av april 1912 brann emellertid tingshuset ned. Hela byggnaden inklusive alla inventarier totalförstördes, men arkivet räddades dock. Efter branden fick domsagan provisoriska lokaler i Åshusby gästgiveri i Norrsunda socken, eftersom det hade visat sig att återuppförandet av tingshuset i Kimsta skulle bli mycket dyrt.⁹ Redan innan branden hade man dessutom diskuterat att flytta domsagans tingsställe till en mer centralt belägen ort. Kimsta låg fortfarande mitt i häradet men alldeles för långt ifrån den nya järnvägen mellan Stockholm och Uppsala som kommit på 1860-talet, och gästgiveriet hade inte samma betydelse som tidigare. Dessutom hade tingshuset varit tämligen nedslitet i början av 1910-talet. Frågan var bara var det nya tingsstället skulle ligga.¹⁰

Efter några år flyttades domsagan kansli till lokaler på Västmannagatan i Stockholm. Ting hölls också i tingsalen i Östermalmfängelset. Denna lokal användes av samtliga häradsrätter i Stockholms län då höll rannsakingar med häktade fångar. Fångarna kördes alltså inte längre ut till respektive tingshus i fängstransporter. Med tiden blev det därför Stockholm det naturliga valet av tingsställe. Inga protester hördes heller då domsagans tingsplats officiellt flyttades till Stockholm 1919.¹¹ Häradsrätten övertog i samband med detta Stockholms rådhusrätts gamla lokaler i Södra stadshuset på Götgatan 1, och flyttade även sitt arkiv dit. Lokalerna disponerades även av Södertörns domsaga.¹² I december 1933 flyttade domsagan ännu en gång till nya lokaler. Denna gång till ett kontorshus på Kungsgatan.

Från slutet av 1940-talet hade den offentliga sektorn, och därmed kommunerna, fått allt fler uppgifter: skolan hade byggts ut, socialvården och bostadsbyggandet likaså, för att inte glömma all teknisk service i form av el, avlopp och vatten. I början av 1950-talet genomfördes den så kallade storkommunreformen, och de allra minsta kommunerna försvann. Syftet med reformen var skapa logiska och rationella kommunindelningar. De borgerliga kommunerna skulle vara så pass stora att de kunde erbjuda den service som samhället kunde förvänta sig. Även domsagoindelningen påverkades av kommunförändringarna och rationaliserades. Domkretsarna blev betydligt större än

⁶ Stapelberg, 1971, s. 31ff.

⁷ Stapelberg, 1971, s. 37f.

⁸ Bihang till SFS 1884 nr 45 s. 3.

⁹ SFS 1918:994; Pettersson, 1977; Stapelberg, 1971, s. 42.

¹⁰ Stapelberg, 1971, s. 42f.

¹¹ SFS 1918:994; Stapelberg, 1971, s. 43ff.

¹² Stapelberg, 1971, s. 45.

vad de hade varit tidigare.¹³

Sollentuna och Färentuna domsaga

Såsom ovan nämnts så ingick Sollentuna och Färentuna härader i Södra Roslags domsaga.¹⁴ Domsagans fem tingslag fick från och med 1907 ett gemensamt tingsställe i Haga där även ett nytt tingshus uppförts 1950-06. Domsagans arbetsbelastning var stor och detta ledde till att jurisdiktionen delades från och med 1916. Sollentuna och Färentuna bildade en egen jurisdiktion under benämningen Sollentuna och Färentuna härads domsaga.¹⁵ Efter domsagoregleringen 1916 använde både Södra Roslags domsaga och Sollentuna och Färentuna häradsdomsaga tingshuset i Haga. Södra Roslags domsaga ville dock inte ge den nybildade domsagan så mycket utrymme. Inte ens häradshövdingen fick ett eget tjänsterum i tingshuset! Det fanns planer på att bygga till tingshuset, men detta visade sig bli dyrt. Dessutom ville man avvakta eventuella framtida judiciella reformer som skulle kunna påverka domsagornas storlek.¹⁶

Men reformerna lät dock dröja på sig, och de förändringar som väl genomfördes påverkade inte domsagorna i särskilt stor utsträckning. Dessutom ogillade Byggnadsstyrelsen en tillbyggnad av huset som man ansåg att detta skulle förstöra den parkmiljö där tingshuset låg. Av samma anledning ville man förhindra uppförandet av ett nytt tingshus på samma plats. Helst såg man att de både domsagorna skaffade sig nya lokaler på annat håll.¹⁷ Arrendekontraktet för Haga tingshus gick ut 1954 och frågan var huruvida man skulle förnya det. Så skedde emellertid, kontraktet förlängdes i ytterligare tjugo år och från och med 1955 delades den gemensamma tingshushållningen i två distrikt: Södra Roslags distrikt och Solna samt Sollentuna-Färentuna distrikt.

I augusti 1951 flyttade Södra Roslags domsaga till ett nytt tingshus inne i Stockholm.¹⁸ Samma år skedde dessutom vissa förändringar inom Södra Roslags domsaga. Solna stad bröts ut ur jurisdiktionen från och med den 1 juli och bildade en egen domsaga. Anledningen till reformen var stadens kraftiga befolkningsökning, och denna motiverade att Solna blev en egen jurisdiktion. Solna domsaga hade sitt tingsställe i Haga tillsammans med Sollentuna och Färentuna domsaga (Södra Roslags domsaga, se Södra Roslags tingsrätt, Nacka tingsrätt samt Jakobsbergs tingsrätt).¹⁹

På 1960-talet var lokalbristen fortfarande ett problem, och eftersom Sollentuna-Färentuna var den största av de två domsagorna så var det den som ensam bäst kunde utnyttja lokalerna i Haga tingshus. Samtidigt pågick en planering av Solna centrum, något som borde utnyttjas för en bra placering av ett nytt tingshus. 1961 beslutades således att Solna domsaga skulle få nya domstolslokaler i Solna centrum, och två år senare (1963) flyttade Solna domsaga ut ur Haga tingshus (Solna domsaga, se Solna tingsrätt).²⁰ Sollentuna och Färentuna höll dock fortfarande ting i Haga. Fyra år senare (1967) ägde vissa judiciella förändringar rum då Sundbybergs stad överfördes

¹³ Från och med 1952 omfattade Stockholms läns västra domsaga följande område: Össeby, Skepptuna, Knivsta, Märsta, Vallentuna och Upplands-Väsby landskommuner samt Sigtuna stad (SFS 1950:442). Knivsta landskommun överförs från Stockholms län till Uppsala län i samband med underrättsreformen 1971 (Kungl. Maj:t:s beslut den 24/10 1969). Från och med 1971 slogs Vallentuna och Össeby landskommuner samman till Vallentuna kommun (Kungl. Maj:t:s beslut den 6/2 1970), och Sigtuna stad och Märsta landskommun bildade Sigtuna kommun (Kungl. Maj:t:s beslut den 20/2 1970).

¹⁴ Sollentuna härads gamla tingsställe i Barkaby ligger idag i Järfälla kommun (se Jakobsbergs tingsrätt). Färentuna härads tingsplats i Svartsjö ligger i Ekerö kommun (se Solna tingsrätt).

¹⁵ SFS 1915:348.

¹⁶ Kjellvard, 1970, s. 43ff. Haga tingshus, se vidare under Solna tingsrätt.

¹⁷ Kjellvard, 1970, s. 63ff.

¹⁸ Kjellvard, 1970, s. 68.

¹⁹ SFS 1950:624. Från och med 1952 omfattade Solna domsaga Solna stad. I Sollentuna och Färentuna domsaga ingick Järfälla, Ekerö och Färingsö landskommuner, Sollentuna köping samt Sundbybergs stad (SFS 1950:442).

²⁰ Kjellvard, 1970, s. 72ff.

från Sollentuna och Färentuna domsaga till Solna domsaga.²¹

Rådhusrätter

Staden Sigtuna låg under rådhusrätt. På 1500-talet höll rådhusrätten till i S:t Nicolai ödekyrka vid nuvarande Klockbackens sluttning mot Prästgatan. Ett trätorn med klocka och vindflöjel byggdes på kyrkans murar. Byggnaden förstördes dock i den brand som härjade i staden 1658. Klockan och vindflöjeln kunde emellertid räddas, och återuppfördes på de senare rådhusbyggnaderna. Några år in på 1660-talet uppfördes ett nytt rådhus vid Stora torget på samma plats där det nuvarande rådhuset är beläget. Med tiden förföll byggnaden och omkring 1720 revs den. Vid mitten av 1720-talet stod dock ett nytt rådhus klart på samma plats där det gamla legat. Det nya rådhuset var en tvåvåningsbyggnad med tak av torv och näver. Ett häkte fanns på bottenvåningen och på den andra våningen låg rådhusrättens sal som var försett med ett skrank. Huset var emellertid dåligt byggt och saknade dessutom eldstäder. Detta ledde till att byggnaden revs i maj 1740 för att bereda plats för ett nytt rådhus. Ritningarna var gjorda av stadens dåvarande borgmästare Eric Kyhlman, något som Kyhlman själv påpekade i sin ämbetsberättelse. Efter fyra års byggande stod det nya rådhuset klart 1744, och de första domstolsförhandlingarna hölls kring pingst samma år. Dagen efter invigningen utbröt en brand i staden, men rådhuset och de andra offentliga byggnaderna skadades inte.²² 1948, i samband med införandet av den nya Rättegångsbalken, lades Sigtuna under landsrätt, och förenades i judiciellt hänseende med Stockholms läns västra domsaga.²³

Underrättsreformen 1971 och den senare domsagoutvecklingen

Ytterligare kommunreformer genomfördes på 1960- och 70-talen, då bland annat det gamla stadsbegreppet försvann. 1965 förstatligades rådhusrätterna, och i början av 1970-talet trädde den nya underrättsreformen i kraft. Häradsrätterna och rådhusrätterna försvann och ersattes av tingsrätter. Tingshusbyggnadsskyldigheten upphörde vid samma tidpunkt. 1971 bilades Stockholms läns västra tingsrätt. Tingsställe och kansli placerades liksom tidigare i Stockholm. Domkretsen omfattade Sigtuna, Upplands-Väsby och Vallentuna kommuner.²⁴

Även Sollentuna och Färentuna tingsrätt bildades 1971. Tingsstället och kansliet låg liksom tidigare i Haga. Domkretsen omfattade Ekerö, Järfälla, Sollentuna och Upplands-Bro kommuner.²⁵

Upplands-Bro kommun hade tidigare legat under Uppsala läns södra domsaga (Trögds tingslag i Uppsala läns södra domsaga, se Enköpings tingsrätt).²⁶ 1969 beslutades emellertid att Upplands-Bro skulle överföras från Uppsala län till Stockholms län i samband med underrättsreformen.²⁷ I judiciellt hänseende lades kommunen från och med 1971 under Sollentuna och Färentuna domsaga.²⁸

²¹ Jfr SFS 1967:357.

²² Redelius, 1997, s. 4ff; Stapelberg, 1971, s. 52-55.

²³ SFS 1947:565

²⁴ Koncept den 25/9 1970 från Justitiedepartementet till Svea hovrätt beträffande ändrad judiciell indelning i Stockholms län (Dnr 400/67, 1078/67, 1636/67 samt 1800/70 (delvis). Knivsta landskommun överförs från Stockholms län till Uppsala län i samband med underrättsreformen 1971 (Kungl. Maj:ts beslut den 24/10 1969). Från och med 1971 slogs Vallentuna och Össeby landskommuner samman till Vallentuna kommun (Kungl. Maj:ts beslut den 6/2 1970), och Sigtuna stad och Märsta landskommun bildade Sigtuna kommun (Kungl. Maj:ts beslut den 20/2 1970).

²⁵ Koncept den 25/9 1970 från Justitiedepartementet till Svea hovrätt beträffande ändrad judiciell indelning i Stockholms län (Dnr 400/67, 1078/67, 1636/67 samt 1800/70 (delvis).

²⁶ Jfr SFS 1950:443.

²⁷ Kungl. Maj:ts beslut den 24/10 1969.

²⁸ Koncept den 25/9 1970 från Justitiedepartementet till Svea hovrätt beträffande ändrad judiciell indelning i Stockholms län (Dnr 400/67, 1078/67, 1636/67 samt 1800/70 (delvis). Sollentuna och Färentuna domsaga omfattade från och med 1971 Ekerö, Järfälla, Sollentuna och Upplands-Bro kommuner i den omfattning som kommunerna hade 1971. Se även SFS 1973:740.

1977 skedde omfattande judiciella förändringar som berörde flera av domsagorna inom Stockholms län. Stockholms läns västra tingsrätt och Sollentuna och Färentuna tingsrätt upplöstes, och i dess ställe bildades bland annat Sollentuna tingsrätt. Den nya tingsrättens domsaga omfattade Sigtuna, Sollentuna och Upplands-Väsby kommuner. Sollentuna kommun hade tidigare legat under Sollentuna och Färentuna tingsrätts domsaga (se ovan), och Sigtuna och Upplands-Väsby hade tillhört Stockholms läns västra tingsrätt. Samtidigt överfördes Vallentuna kommun från Stockholms läns västra domsaga till Södra Roslags tingsrätts domkrets. Från Sollentuna och Färentuna domsaga överfördes Ekerö kommun till Solna tingsrätts domsaga, och Upplands-Bro och Järfälla kommuner till den nybildade Jakobsbergs tingsrätts domkrets. Till att börja med skulle den nybildade Sollentuna domsagas tingsställe ligga i Haga, och tingsrätten skulle inrymmas i Sollentuna och Färentuna tingsrätts tingshus, men tingsstället skulle senare flyttas till Sollentuna.²⁹ Den 16 mars 1982 genomfördes förflyttningen till Sollentuna.³⁰ I Sollentuna tingsrätts domkrets ingår idag Sigtuna, Sollentuna och Upplands-Väsby kommuner.³¹ Tingsrättens lokaler ligger idag på Tingsvägen i Solna, i närheten av både kommunalhuset och järnvägsstationen. Byggnaden delas med bland annat Norrortspolisen.

Sollentuna tingsrätt

Stad med rådhusrätt: Sigtuna –1947

Borgmästare i Sigtuna

Anders Erichsson	1658–1691
Stephan Nordin	1696–1737
Martin Bergstedt	
Eric Kijhlmans	1737–1758
Johan Sundblad	1760–1774
Johan Adam Cavelli	
Carl Wilhelm Bahrman	1838–1887
Karl Hugo Hallerström	1887–1919 ³²
Gustaf Dahl	1927 ³³ –1947

Sollentuna härad

Domsagotillhörighet:	1680	Med Värmdö, Danderyds, Sotholms, Svartlösa och Öknebo härad/skeppslag
	1681–1688	Med Danderyds, Sotholms, Svartlösa, Öknebo, Vallentuna och Seminghundra härad/skeppslag ³⁴
	1689–1714	Med Danderyds, Värmdö, Åkers, Ärlinghundra, Bro och Håbo härad/skeppslag ³⁵

²⁹ SFS 1975:1284.

³⁰ SFS 1981:104.

³¹ SFS 1982:996. Jfr SFS 1995:496.

³² Hallerström var dock på grund av sjukdom tjänstledig under många år.

³³ Mellan 1919 och 1927 utnämndes ingen borgmästare men det fanns ett stort antal tf borgmästare.

³⁴ Jfr kungl. brev den 27 april 1681.

³⁵ Jfr kungl. brev den 13 juni och den 22 juni 1689.

1715–1718	Med Danderyds, Värmdö, Åkers, Ärlinghundra, Vallentuna, Seminghundra och Långhundra härad/skeppslag
1719–1770	Med Danderyds, Värmdö, Åkers, Ärlinghundra, Vallentuna, Seminghundra, Långhundra och Färentuna härad/skeppslag
1771–1843	Med Danderyds, Vallentuna, Åkers och Värmdö härad/skeppslag ³⁶
1844–1915	Med Danderyds, Åkers, Värmdö och Färentuna härad/skeppslag ³⁷
1916–1970	Med Färentuna härad ³⁸

Tingsplatser:	–1906	Barkarby
	1907–	Haga

Häradshövdingar

Samuel Johansson Furubom	1680–1687
Johan Lilliemarck	1687–1693
Petter Abrahamsson	1693–1694
Johan Kock	1694–1698
Petter Dijkman	1698–1703
Petter Abrahamsson ånyo	1704–1718
Nils Lundwall	1719–1728
Herman Malmin	1728–1735
Johan Anders Wefverstedt	1735–1741
Carl von Brehmer	1742
Gillis Åkerhielm	1743–1747
Jonas Larsson Odhelius	1747–1763
Johan Casimir de la Chapelle	1763–1771
Magnus Blix	1771–1779
Anders Lorentz Nordell	1779–1794
Per Arell	1794–1814
Anders Gustaf Fröberger	1814–1833
Erik Samuel Boström	1834–1844
Frans Jonas Gustaf Centerwall	1845–1860
Carl Fredrik Abenius	1861–1867
Richard Theodor Carlén	1867–1873
Bror Wilhelm Hernblom	1874–1894
Rudolf Emil Eckerström	1895–1902
Carl Fredrik Miles Fleetwood	1903–1915
Johan Axel Josef Österlöf	1916–1921
Knut Dahlberg	1921–1922
Carl Soldan Ridderstad	1922–1926
Algot Johan Fredrik Bagge	1927–1930

³⁶ Se kungl. brev till Svea hovrätt den 30 april 1770.

³⁷ Jfr kungl. brev den 5 mars 1836. Domsagan infördes från och med 1870 i statskalendern under benämningen Stockholms läns västra domsaga.

³⁸ Jfr förordnade av Kungl. Maj:t den 28 maj 1915. Domsagan benämndes Sollentuna och Färentuna härads domsaga.

Alfred Emil Fredrik Sandström	1930–1931
Karl Johan Stenström	1931–1933
Seve Ellenis Ekberg	1933–1936
Gustaf Vilhelm Masreliez	1936–1947
Ove Gustaf Gabriel Hesselgren	1948–1960
Arvid Ribbing	

Färentuna härad

Domsagotillhörighet:	1680–1718	Hedvig Eleonoras livgeding ³⁹
	1719–1770	Med Danderyds, Värmdö, Åkers, Ärlinghundra, Vallentuna, Seminghundra, Långhundra och Sollentuna härad/skeppslag
	1771–1843	Med Långhundra, Seminghundra och Ärlinghundra härad ⁴⁰
	1844–1915	Med Danderyds, Åkers, Värmdö och Sollentuna härad/skeppslag ⁴¹
	1916–1970	Med Sollentuna härad ⁴²
Tingsplatser:	–1906	Svartsjö
	1907–	Haga

Häradshövdingar

Gustaf Rosenhane	1680–1684
Johan Sylvius	1684–1685
Jonas Krank ⁴³	1685–1702
Nils Gavelius	1702–1706
Jakob Gerdes	1706–1707
Erik Germund Cederhielm	1707–1714
Nils Lundwall	1714–1728
Herman Malmin	1728–1735
Johan Anders Wefverstedt	1735–1741
Carl von Brehmer	1742
Gillis Åkerhielm	1743–1747
Jonas Larsson Odhelius	1747–1763
Johan Casimir de la Chapelle	1763–1773
Jonas Carlsson Bodin	1771–1798
Carl Fredrik Grooth	1799–1800
Gustaf Carlsson	1801–1813
Anders Gustaf Fröberg	1814
Per Arell	1814–1819
Johan Ekeroth	1819–1844
Erik Samuel Boström	1844
Frans Jonas Gustaf Centerwall	1845–1860
Carl Fredrik Abenius	1861–1867

³⁹ Häradet kom att ingå i livgedinget redan år 1665.

⁴⁰ Se kungl. brev till Svea hovrätt den 30 april 1770.

⁴¹ Jfr kungl. brev den 5 mars 1836. Domsagan infördes från och med 1870 i statskalendern under benämningen Stockholms läns västra domsaga.

⁴² Jfr förordnade av Kungl. Maj:t den 28 maj 1915. Domsagan benämndes Sollentuna och Färentuna härads domsaga.

⁴³ Adlad Stiernstolpe

Richard Theodor Carlén	1867–1873
Bror Wilhelm Hernblom	1874–1894
Rudolf Emil Eckerström	1895–1902
Carl Fredrik Miles Fleetwood	1903–1915
Johan Axel Josef Österlöf	1916–1921
Knut Dahlberg	1921–1922
Carl Soldan Ridderstad	1922–1926
Algot Johan Fredrik Bagge	1927–1930
Alfred Emil Fredrik Sandström	1930–1931
Karl Johan Stenström	1931–1933
Seve Ellenis Ekberg	1933–1936
Gustaf Vilhelm Masreliez	1936–1947
Ove Gustaf Gabriel Hesselgren	1948–1960
Arvid Ribbing	

Ärlinghundra härad

Domsagotillhörighet:	1680–1689	Med Håbo, Bro, Trögds, Åsunda och Lagunda härad
	1689–1714	Med Bro, Håbo, Åkers, Värmdö, Danderyd och Sollentuna härad/skeppslag ⁴⁴
	1715–1718	Med Långhundra, Seminghundra, Vallentuna, Ärlinghundra, Värmdö, Danderyd och Sollentuna härad/skeppslag
	1719–1770	Med Långhundra, Seminghundra, Vallentuna, Ärlinghundra, Värmdö, Danderyd, Sollentuna och Färentuna härad/skeppslag
	1771–1843	Med Långhundra, Seminghundra och Färentuna härad ⁴⁵
	1844–1970	Med Långhundra, Vallentuna och Seminghundra härad ⁴⁶

Tingsplatser:

Häradshövdingar

Nils Knutsson Lind	1680–1689
Johan Lillimarck	1689–1693
Petter Abrahamsson	1693–1694
Johan Kock	1694–1698
Petter Dijkman	1698–1703
Petter Abrahamsson ånyo	1704–1718
Nils Lundwall	1719–1728
Herman Malmin	1728–1735
Johan Anders Wefverstedt	1735–1741
Carl von Brehmer	1742
Gillis Åkerhielm	1743–1747

⁴⁴ Jfr kungl. brev den 13 juni 1689.

⁴⁵ Se kungl. brev till Svea hovrätt den 30 april 1770.

⁴⁶ Jfr kungl. brev den 5 mars 1836. Domsagan infördes från och med 1879 i stadskalendern under benämningen Stockholms läns västra domsaga.

Jonas Larsson Odhelius	1747–1763
Johan Casimir de la Chapelle	1763–1770
Johan Ekeroth	1844
Fredrik Böök	1844–1845
Carl Ludvig Molin	1846–1876
Sven Peter Walberg	1877–1892
Bernhard Herman Rohtlieb	1892–1916
Karl Gustaf Theodor Borell	1916–1939
Johan Oscar Hagander	1941–1943
Ove Gustaf Gabriel Hesselgren	1943–1948
Sven Martin Nyström	1949–1952
Per Olof Palmquist	1952–1958
Gösta Thulin	1959–

Vallentuna härad

Domsagotillhörighet:	1680	Med Sjuhundra, Lyhundra, Frötuna, Länna, Långhundra, Seminghundra och Åkers härad/skeppslag
	1681–1689	Med Sollentuna, Sotholm, Svartlösa, Öknebo, Danderyds och Seminghundra härad/skeppslag ⁴⁷
	1689–1714	Med Seminghundra, Långhundra, Lyhundra, Frötuna och Länna, Bro, Vätö och Vaddö härad/skeppslag
	1715–1718	Med Långhundra, Seminghundra, Danderyds, Ärlinghundra, Åkers, Värmdö och Sollentuna härad/skeppslag
	1719–1770	Med Långhundra, Seminghundra, Danderyds, Ärlinghundra, Åkers, Värmdö, Sollentuna och Färentuna härad/skeppslag
	1771–1843	Med Danderyds, Åkers, Värmdö och Sollentuna härad/skeppslag ⁴⁸
	1844–1970	Med Långhundra, Seminghundra och Ärlinghundra härad ⁴⁹

Tingsplatser:

– slutet av 1700-tal	Vallentuna
slutet av 1700-talet – 1850-tal	Åbyholm
1850-tal – 1912	Kimsta
1914–1920	Åshusby
1920–1970	Stockholm

Häradshövdingar

⁴⁷ Jfr kungl. brev den 27 april 1681.

⁴⁸ Se kungl. brev till Svea hovrätt den 30 april 1770.

⁴⁹ Jfr kungl. brev den 5 mars 1836. Domsagan infördes från och med 1879 i stadskalendern under benämningen Stockholms läns västra domsaga.

Carl Gustaf Gyllencreutz	1680
Samuel Johansson Furubom	1681–1687
Johan Lilliemarck	1687–1689
Carl Gustaf Gyllencreutz	1689–1692
Lars Welt	1692–1707
Carl Löfgren	1707–1714
Petter Abrahamsson	1715–1718
Nils Lundwall	1719–1728
Herman Malmin	1728–1735
Johan Anders Wefverstedt	1735–1741
Carl von Brehmer	1742
Gillis Åkerhielm	1743–1747
Jonas Larsson Odhelius	1747–1763
Johan Casimir de la Chapelle	1763–1771
Magnus Blix	1771–1779
Anders Lorentz Nordell	1779–1794
Per Arell	1794–1814
Anders Gustaf Fröberger	1814–1833
Erik Samuel Boström	1834–1843
Johan Ekeröth	1844
Fredrik Böök	1844–1845
Carl Ludvig Molin	1846–1876
Sven Peter Walberg	1877–1892
Bernhard Herman Rohtlieb	1892–1916
Karl Gustaf Theodor Borell	1916–1939
Johan Oscar Hagander	1941–1943
Ove Gustaf Gabriel Hesselgren	1943–1948
Sven Martin Nyström	1949–1952
Per Olof Palmquist	1952–1958
Gösta Thulin	1959–

Seminghundra härad

Domsagotillhörighet:	1680	Med Sjuhundra, Lyhundra, Frötuna, Länna, Långhundra, Vallentuna och Åkers härad/skeppslag
	1681–1689	Med Sollentuna, Sotholm, Svartlösa, Öknebo, Danderyds och Vallentuna härad/skeppslag ⁵⁰
	1689–1714	Med Vallentuna, Långhundra, Lyhundra, Frötuna och Länna, Bro, Vätö och Vaddö härad/skeppslag
	1715–1718	Med Vallentuna, Långhundra, Danderyds, Ärlinghundra, Åkers, Värmdö och Sollentuna härad/skeppslag
	1719–1770	Med Vallentuna, Långhundra, Danderyds, Ärlinghundra, Åkers, Värmdö, Sollentuna och Färentuna härad/skeppslag
	1771–1843	Med Långhundra, Ärlinghundra och Färentuna härad ⁵¹
	1844–1970	Med Långhundra, Vallentuna och Ärlinghundra härad ⁵²

⁵⁰ Jfr kungl. brev den 27 april 1681.

⁵¹ Se kungl. brev till Svea hovrätt den 30 april 1770.

Tingsplatser:

	Lundby
–1912	Kimsta
1912–1918	Åshusby
1919–1970	Stockholm

Häradshövdingar

Carl Gustaf Gyllencreutz	1680
Samuel Johansson Furubom	1681–1687
Johan Lilliemarck	1687–1689
Carl Gustaf Gyllencreutz	1689–1692
Lars Welt	1692–1707
Carl Löfgren	1707–1714
Petter Abrahamsson	1715–1718
Nils Lundwall	1719–1728
Herman Malmin	1728–1735
Johan Anders Wefverstedt	1735–1741
Carl von Brehmer	1742
Gillis Åkerhielm	1743–1747
Jonas Larsson Odhelius	1747–1763
Johan Casimir de la Chapelle	1763–1770
Johan Ekeroth	1844
Fredrik Böök	1844–1845
Carl Ludvig Molin	1846–1876
Sven Peter Walberg	1877–1892
Bernhard Herman Rohtlieb	1892–1916
Karl Gustaf Theodor Borell	1916–1939
Johan Oscar Hagander	1941–1943
Ove Gustaf Gabriel Hesselgren	1943–1948
Sven Martin Nyström	1949–1952
Per Olof Palmquist	1952–1958
Gösta Thulin	1959–

Litteratur

- Almquist, Jan Eric: *Lagsagor och domsagor i Sverige med särskild hänsyn till den judiciella indelningen, Del 1*, Stockholm 1954
- Kjellvard, Henry: *Två tingshus. En krönika om två häradsrätter och tre skeppslag*, Stockholm 1970
- Nordström, Alf: *Märsta från forntid till flygtid*, Stockholm 1963
- Redelius, Gunnar: *Sigtuna rådhus: byggnadsminne i Stockholms län*, Stockholm 1997
- Stapelberg, Eric: *Domstol i Attundaland*, Stockholm 1971
- Pettersson, Ebba: *Åshusby under ett sekel*, Rosersberg 1977

⁵² Jfr kungl. brev den 5 mars 1836. Domsagan infördes från och med 1879 i stadskalendern under benämningen Stockholms läns västra domsaga.